

Išmatų mikroskopinio tyrimo aktualumas

Relevancy of stool examination

Jolanta Žiliukienė

VšĮ Vilniaus Universiteto ligoninė Santaros klinikos, Laboratorinės medicinos centras,
Infekcinių ligų ir tuberkuliozės laboratorija
Vilnius University Hospital Santaros Klinikos, Laboratory Medicine Center,
Laboratory of Infectious Diseases and Tuberculosis

El. paštas: jolanta.ziliukiene@santa.lt

Išmatų makroskopinis ir mikroskopinis tyrimas padeda įvertinti virškinamojo trakto veiklos sutrikimus: uždegiminius procesus žarnyne, viduriavimo pobūdį, kraujavimą iš storosios žarnos, sutrikusį virškinimą, žarnyno parazitus. Daugelį dešimtmečių išmatų mikroskopinis tyrimas (koprograma) buvo atliekamas vertinant analites, kurių aktualumas šiuo metu, atsižvelgiant į šiuolaikinės medicinos pažangą, atrastus naujus tyrimus - abejotinas. 2024 metų gegužės 16 dieną Laboratorinės medicinos draugijos valdybos posėdyje svarstytas klausimas dėl būtinumo peržiūrėti išmatų mikroskopinio tyrimo analites ir jų tikslingumą. Valdybos posėdyje nuspręsta sudaryti laboratorijos specialistų iš 4 ligoninių darbo grupę. Darbo grupė įvertino šiuolaikines išmatų tyrimų galimybes, peržiūrėjo gydymo įstaigose patvirtintus žarnyno ligų diagnostikos ir gydymo protokolus, mokslinius straipsnius, knygas, skirtas klinikinių laboratorijų profesionalams, konsultavosi su gydytojais gastroenterologais ir infektologais. Darbo grupės sprendimu atsisakyta 9 koprogramos analičių, pakeistas dalies analičių vertinimas iš balų į ląstelių, dalelių skaičių/didžiajame padidinimo lauke. Suvienodintos išmatų mikroskopinio tyrimo šviesinės mikroskopijos metodu vizualinio vertinimo rezultatų reikšmės. Pranešime detaliau aptariamos išmatų mikroskopinio tyrimo šviesinės mikroskopijos metodu analitės, jų klinikinė reikšmė, pamatiniai biologinių verčių intervalai, tyrimo atlikimo techniniai aspektai.

Reikšminiai žodžiai: virškinimo traktas (arba žarnynas), šviesinė mikroskopija, koprograma, išmatų tyrimas, vertinimas.